

”Og gjorde danerne kristne”

Den danske konge Harald Blåtand, som var konge fra ca. 930 til ca. 980, har officielt taget æren for at gøre danskerne kristne. Han lod sig døbe af munken Poppo og blev kristen, og han indførte også, at alle danerne i hans rige skulle holde op med at tilbede de gamle nordiske guder og i stedet bekende sig til Kristus.

Omkring år 965 satte han en stor runesten i Jelling, hvorpå han mindedes sine forældre Gorm og Tyra og samtidig hyldede sig selv, som den konge, der samlede Norge og Danmark og gjorde danerne kristne.

For Harald Blåtand har det måske ikke kun været en personlig omvendelse, der førte til, at han lod sig døbe og indførte kristendommen i sit rige. Politik har muligvis også spillet en rolle. Den store nabo mod syd, det tysk-romerske rige, var kristent, og nogle historikere mener, at det har lagt et pres på Harald Blåtand for også at indføre kristendommen i Danmark.

Jellingestenen – ”Danmarks dåbsattest”

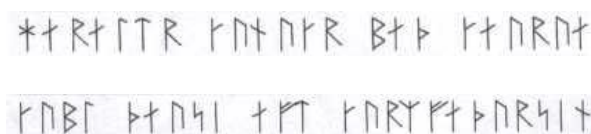
Den store Jellingesten er blevet kaldt ”Danmarks dåbsattest”.

På den ene side af stenen står med runer:

*Harald konge bød gøre
kumler disse efter Gorm fader sin
og efter Thyra moder sin, den
Harald som sig vandt Danmark
al og Norge
og danerne gjorde kristne*

Runer fra Jellingestenen:

Hvide Krist

På den anden side af Jellingestenen er der et billede af en mand i en hvid kjortel med udbredte arme og korsglorie om hovedet. Det er den korsfæstede Kristus uden kors. Kristus er her afbilledet som en sejrrig konge. Det var et billede af Guds søn, som var lettere for vikingetidens mennesker at forstå end billedet af Kristus som et lidende og døende menneske.

Løvesiden

Den tredje side af Jellingestenen kaldes løvesiden. Her er der et flot ornamenteret billede udskåret i stenen. Billedet forestiller en slags fabeldyr, som har træk fra både en slange og en løve. Måske skal løvesiden vise kampen mellem den gamle hedenske tro, symboliseret ved slangen, og den nye kristne tro, symboliseret ved løven.

Løven

Løvefiguren findes fra helt gammel tid i en del danske kirker f.eks. på gamle romanske granitdøbefonte eller anden granitkunst. Man ved ikke helt, hvorfor løven ofte forekommer, men i bibelen forbindes den med dødsriget og desuden symboliserer løven styrke og mod. Løven findes f.eks. også i det danske rigsvåben.

Kristen eller hedning?

Lige præcis hvornår, danskerne blev kristne, er nu ikke så let at sige. Vigtigt var det naturligvis, at kongen blev døbt og kaldte sig kristen, men overgangen fra de gamle guder til den nye religion har sikkert taget tid.

Mange har holdt fast i deres gamle tro, også efter at Harald satte sin store sten. I begyndelsen var det mest de rige stormænd, der lod sig døbe, og først hen imod 11-1200-tallet var det helt almindeligt også for småkårsfolk og bønder at blive døbt.

Til gengæld er nogle helt sikkert også blevet kristne allerede længe inden Harald Blåtand blev det. Mange vikinger stiftede bekendtskab med kristendommen under deres rejser sydpå og lod sig døbe; og i Ribe, som er Danmarks ældste by, har man ved udgravninger fundet mange kristne gravpladser, som er 100 år ældre end Jellingestenen. Så allerede i midten af 800-tallet har der levet mennesker i Ribe, som var døbt, og som kaldte sig kristne og blev begravet efter kristen skik.

Kors og hammer

Rekonstruktion af støbeform fra Vikingelandsbyen, Albertslund

Sølvsmedens støbeform er et fund fra vikingetiden. Den har form til at støbe både et kors og en Thorshammer.

Det fortæller os, at begge religioner har eksisteret side om side. Måske har nogle endda dyrket både de hedenske guder og den kristne Gud for at være på den sikre side!